

Súd: Okresný súd Liptovský Mikuláš
Spisová značka: 1P/37/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5618200608
Dátum vydania rozhodnutia: 11. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Podhorcová
ECLI: ECLI:SK:OSLM:2019:5618200608.5

Uznesenie

Okresný súd Liptovský Mikuláš vo veci starostlivosti o maloleté deti - R. H., nar. XX. X. XXXX, a N. H., nar. XX. X. XXXX, obidvaja bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, so sídlom M. M. Hodžu 30, Liptovský Mikuláš, IČO: 30 794 536, deti matky F. K. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, N. Y., a otca R. K. R. H., nar. XX. X. XXXX, trvale bytom T. H. XXX/XX, W., v konaní o návrhu otca na úpravu styku s maloletými deťmi, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Súd návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia **z a m i e t a**.

odôvodnenie:

1. Otec podal na Okresný súd Liptovský Mikuláš dňa 1. 3. 2018 návrh na úpravu styku s maloletými deťmi R. H., nar. XX. X. XXXX, a N. H., nar. XX. X. XXXX, ktorým navrhol, aby súd upravil jeho styk s deťmi na každý pondelok v prvom týždni kalendárneho mesiaca od 13.30 hod. do 15.00 hod. v priestoroch Úradu práce sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, bez prítomnosti matky a za prítomnosti psychológa. Svoj návrh odôvodnil tým, že rozsudkom Okresného súdu Liptovský Mikuláš sp. zn. 9P/48/2015 zo dňa 12. 4. 2017 súd jeho návrh na úpravu styku s deťmi zamietol s odôvodnením, že matka aj tak nebude dodržiavať úpravu styku s poukazom na to, že deti potrebujú pokoj. Maloleté deti nevidel už 5 rokov, okrem septembra 2017, kedy sa bol o nich informovať v škole, maloletých videl len z diaľky. Matka mu o deťoch nepodáva žiadne informácie, darčeky, ktoré im posiela, mu matka vracia naspäť. Vzhľadom na danú situáciu si je vedomý, že je potrebné, aby bol pri realizácii styku s deťmi odborník, preto žiada prítomnosť psychológa.

2. Na základe žiadosti súdu boli vo veci zisťované pomery v rodine. Kolízny opatrovník v správe zo dňa 10. 12. 2018 uviedol, že matka s maloletými deťmi obýva poschodový rodinný dom v Liptovskom Mikuláš, do ktorého chodievajú aj jej matka a sestra. Deti majú svoju vlastnú izbu, ktorá je kompletne vybavená pre ich potreby, prípravu do školy a trávenie voľného času. Hygiena a starostlivosť o domácnosť je na veľmi dobrej úrovni. Matka uviedla, že s deťmi nemá žiadne výchovné problémy, do školy chodia rady, doma a na verejnosti sa správajú slušne, všade ich chvália. Počas rozhovoru boli maloleté deti pokojné, zodpovedali na otázky v prítomnosti matky, ktorá osobné šetrenia zaznamenávala na mobilný telefón. Maloleté deti sú vzrastovo primerané veku, vyjadrovali sa jasne, zreteľne. Povedali, že sú oboznámené s návrhom otca, rozprávala im o tom matka. K návrhu sa vyjadrili odmietavo. Maloletý R. uviedol: „ja sa s ním nechcem stretávať, ani trochu, ani na sekundu“. Maloletí boli oboznámení, že otec vo svojom návrhu uvádza úpravu styku na dve hodiny v prvý pondelok v mesiaci v priestoroch úradu práce za prítomnosti psychologičky. Aj za týchto okolností maloleté deti vyslovovali nesúhlasné stanovisko. Na otázku, prečo majú takýto postoj, maloletý R. uviedol: „Otec je zlý človek, ubližoval nám, vylieval nám lieky, N.Á. zbil. Veľa vecí si pamätám, aj to, keď sme sa vrátili z úteku“ (matka doplnila, že myslí výkon rozhodnutia súdu). Maloletý N. uviedol: „Ja sa s ním nechcem stretávať“. Na otázky, kedy boli deti naposledy s otcom, uviedli jednotlivo: „Ani si to nepamätám“. Maloletý R. sa vyjadril: „Ja nechcem, aby za nami chodil do školy, aby nás tam stretával, máme z toho potom stresy“. Osobné šetrenie u otca vykonal príslušný Úrad práce,

sociálnych vecí a rodiny Nitra. Otec zo začiatku nechcel pracovníkom umožniť zisťovanie pomerov v rodine s odôvodnením, že už 5 rokov deti nevidel. Nakoniec umožnil vykonať krátke zisťovanie pomerov. Obýva rodinný dom spolu so svojou manželkou, jej dieťaťom a svojim otcom. Celý dom je kompletne vybavený, hygiena domácnosti je na dobrej úrovni. Dve detské izby by mohli slúžiť ako detské izby pre maloleté deti. Otec uviedol, že tieto vie ihneď prispôsobiť potrebám detí.

3. Na pojednávaní konanom dňa 15. 1. 2019 otec predložil súdu zmenu návrhu na úpravu styku s maloletými deťmi, ktorou sa domáha väčšieho rozsahu úpravy styku, vrátane prázdnin, a určenia viacerých povinností pre matku. Súčasne predložil aj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým žiada, aby súd dočasne upravil styk otca s deťmi tak, že otec bude oprávnený sa s maloletými stýkať každý párny týždeň v kalendárnom mesiaci od 13.30 hod. do 15.30 hod. v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, bez prítomnosti matky a iných osôb, za prítomnosti psychológa. Tiež žiada, aby súd uložil matke povinnosť deti na styk riadne pripraviť, zdržať sa konfliktného správania a negatívneho hodnotenia voči otcovi a informovať otca o všetkých budúcich školských i mimoškolských aktivitách detí a ich zdravotnom stave. Návrh otec odôvodnil tým, že doterajší priebeh konania nenasvedčuje v dohľadom čase na právoplatný a vykonateľný rozsudok. Maloleté deti sú mu odcudzené z dôvodu správania matky. Matka deti voči nemu negatívne ovplyvňuje. Poukázal na to, že je ohrozené jeho právo na rodičovskú výchovu a starostlivosť o deti. Vzťah maloletých k nemu je narušený, a ak bude táto situácia naďalej pretrvávať, je reálna hrozba, že tento vzťah bude poškodený natrvalo.

4. Elektronickým podaním doručeným dňa 4. 2. 2019 predložila matka svoje vyjadrenie k návrhu otca na nariadenie neodkladného opatrenia. Poukázala na to, že súd pri rozhodovaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti prihliada na záujem maloletých detí, nie na záujem rodiča. Záujem dieťaťa nemožno zamieňať so subjektívnymi predstavami rodičov o vhodnosti určitej formy úpravy styku. Maloleté deti sa začali otca báť, strániť sa ho a odmietať ho v dôsledku jeho správania (napr. fyzické napádanie matky, negatívne vyjadrovanie sa o rodinných príslušníkoch, psychické týranie a citové vydieranie, vyvolávanie pocitu neistoty u detí a i.). Matka uviedla, že otcovi nikdy vedome nebránila v styku s deťmi, práve naopak, zúčastňovala sa aj s deťmi rôznych programov za účelom rekonštrukcie vzťahov, pričom otec toto odmietal. Maloleté deti sa pred kolíznym opatrovníkom jednoznačne vyjadrili, že odmietajú akýkoľvek kontakt s otcom. Pamätajú si negatívne zážitky, najmä násilie zo strany otca (ako ich bil, keď plakali za matkou, ako sa im vyhrážal, že ich zatvorí do pivnice). V poslednom konaní vedenom pod sp. zn. 9P/48/2015 bolo preukázané, že maloletí majú silné traumatizujúce zážitky zo správania otca, boja sa ho, odmietajú kontakt s ním. Z dôvodu strachu detí sa u maloletého N. prejavili silné bolesti hlavy, problémy s dýchaním a časté nutkanie na zvracanie. Ďalej matka poukázala na viaceré udalosti a fakty z predchádzajúcich súdnych konaní, tiež na psychiatrické ochorenie otca. Na základe uvedeného považuje návrh otca za nedôvodný a navrhuje ho zamietnuť.

5. Podľa § 360 ods. 1 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

6. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

7. Podľa § 324 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

8. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

9. Podľa § 326 ods. 1 a 2 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha. K návrhu musí navrhovateľ pripojiť listiny, na ktoré sa odvoláva.

10. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

11. Podľa § 329 ods. 1 prvá veta, ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

12. Podľa § 329 ods. 3 CSP, ak po vydaní uznesenia, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, dôjde k zmene skutkových okolností významných pre rozhodnutie, nezakladá právoplatné rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, prekážku rozhodnutej veci.

13. Podľa čl. 5 základných zásad zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine (ďalej len „ZR“), záujem maloletého dieťaťa je prvoradým hľadiskom pri rozhodovaní vo všetkých veciach, ktoré sa ho týkajú. Pri určovaní a posudzovaní záujmu maloletého dieťaťa sa zohľadňuje najmä

- a) úroveň starostlivosti o dieťa,
- b) bezpečie dieťaťa, ako aj bezpečie a stabilita prostredia, v ktorom sa dieťa zdržiava,
- c) ochrana dôstojnosti, ako aj duševného, telesného a citového vývinu dieťaťa,
- d) okolnosti, ktoré súvisia so zdravotným stavom dieťaťa alebo so zdravotným postihnutím dieťaťa,
- e) ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do jeho dôstojnosti a ohrozenie vývinu dieťaťa zásahmi do duševnej, telesnej a citovej integrity osoby, ktorá je dieťaťu blízkou osobou,
- f) podmienky na zachovanie identity dieťaťa a na rozvoj schopností a vlôh dieťaťa,
- g) názor dieťaťa a jeho možné vystavenie konfliktu lojality a následnému pocitu viny,
- h) podmienky na vytváranie a rozvoj vzťahových väzieb s obidvomi rodičmi, súrodencami a s inými blízkymi osobami,
- i) využitie možných prostriedkov na zachovanie rodinného prostredia dieťaťa, ak sa zvažuje zásah do rodičovských práv a povinností.

14. Podľa § 24 ods. 4 ZR, súd pri rozhodovaní o výkone rodičovských práv a povinností alebo pri schvaľovaní dohody rodičov rešpektuje právo maloletého dieťaťa na zachovanie jeho vzťahu k obidvom rodičom a vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na jeho citové väzby, vývinové potreby, stabilitu budúceho výchovného prostredia a ku schopnosti rodiča dohodnúť sa na výchove a starostlivosti o dieťa s druhým rodičom. Súd dbá, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a aby bolo rešpektované právo dieťaťa na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s obidvomi rodičmi.

15. Podľa § 28 ods. 2 ZR, rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy maloletého dieťaťa.

16. Podľa § 36 ods. 1 ZR, rodičia mal. dieťaťa, ktorí spolu nežijú môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí ktorému z rodičov zverí mal. dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

17. Civilný mimosporový poriadok ako osobitný, teda špeciálny právny predpis (lex specialis) v § 360 a nasl. obsahuje len niektoré ustanovenia o neodkladných opatreniach - vo veciach ochrany maloletého, vo veciach výživného, vo veciach osobnej starostlivosti o maloletého a o povolení súdu na výkon oprávnenia vo veci starostlivosti o maloletých. Otec podal návrh na nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku s maloletými. Civilný mimosporový poriadok neobsahuje osobitnú úpravu týkajúcu sa neodkladných opatrení vo veciach úpravy styku rodiča s maloletým dieťaťom, preto je potrebné pri rozhodnutí o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vychádzať zo všeobecného právneho predpisu, ktorým je Civilný sporový poriadok (lex generalis). Tento v § 325 ods. 2 demonštratívne uvádza niektoré príklady neodkladných opatrení, ktoré môže súd nariadiť. Vyššie citovanými zákonnými ustanoveniami je možné rýchlo a pružne riešiť situáciu, ktorá vyžaduje okamžitý zásah súdu. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je nevyhnutná potreba bezodkladnej úpravy pomerov účastníkov. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahe súdu. Okrem toho je základným

zákonným predpokladom nariadenia neodkladného opatrenia aj hodnoverným spôsobom osvedčená dôvodnosť a trvanie uplatneného nároku, ktorému sa má súdom poskytnúť neodkladná ochrana. Neodkladné opatrenie si teda vyžaduje naliehavosť takéhoto opatrenia, osvedčenie danosti práva a nevyhnutnosť potreby takejto úpravy. Vzhľadom na účel a podstatu neodkladného opatrenia je rozsah dokazovania, na rozdiel od konania vo veci samej, značne zúžený. Povinnosť tvrdenia, dôkazná povinnosť a dôkazné bremeno v konaní o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia spočívajú najmä v povinnosti aspoň osvedčiť tvrdené skutočnosti. Táto povinnosť zaťažuje výlučne navrhovateľa (otca).

18. V konaní vo veciach starostlivosti o maloleté deti je účelom neodkladného opatrenia v prvom rade ochrana maloletých. Na základe vykonaného dokazovania, v rozsahu nevyhnutne potrebnom pre rozhodnutie o neodkladnom opatrení, súd dospel k záveru, že v danej veci nie sú splnené zákonné predpoklady pre jeho nariadenie. Súd nemal osvedčené, že pomery účastníkov vyžadujú okamžitú úpravu formou neodkladného opatrenia, pokiaľ nedôjde k rozhodnutiu súdu vo veci samej. Pri rozhodovaní prihliadal na záujem maloletých detí, najmä na ich zdravie, vývinové potreby i stabilitu výchovného prostredia.

19. Z úradnej činnosti je súdu známe, že otec sa naposledy na súde domáhal úpravy styku s maloletými deťmi v roku 2015 v konaní sp. zn. 9P/48/2015, v ktorom bol jeho návrh rozsudkom zo dňa 20. 4. 2017, právoplatným dňa 9. 6. 2017, v celom rozsahu zamietnutý. Podaním nového návrhu na začatie konania dňa 1. 3. 2018 a návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia dňa 15. 1. 2019 otec opätovne žiada, aby súd upravil jeho styk s deťmi. Navrhuje dočasnú úpravu styku formou neodkladného opatrenia tak, že bude oprávnený sa s maloletými stykať každý párnny týždeň v kalendárnom mesiaci od 13.30 hod. do 15.30 hod. v priestoroch Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Liptovský Mikuláš, bez prítomnosti matky a iných osôb, za prítomnosti psychológa.

20. Z predložených listinných dôkazov mal súd osvedčené, že starostlivosť o maloleté deti zabezpečuje matka, ktorá spolu s nimi žije v Liptovskom Mikuláši. Otec býva spolu so svojou rodinou v Nitre. V predmetnom konaní bolo preukázané, že rodičia dlhodobo nie sú schopní dohodnúť sa na úprave styku otca s maloletými deťmi. Vzťahy medzi matkou a otcom sú vážne narušené, v dôsledku čoho dochádza medzi nimi k nezhodám. Otec prejavuje záujem stykať sa s maloletými aj v menšom rozsahu, jedinou jeho podmienkou je neprítomnosť matky pri styku. Naopak, matka navrhuje zakázať otcovi približovať sa k maloletým deťom do vzdialenosti 50 m. Podľa jej vyjadrenia, hlavným dôvodom je nepredvídateľné správanie otca a jeho psychické problémy. Obáva sa o život a zdravie maloletých detí, ktoré majú traumatizujúci zážitok z minulosti, konkrétne z výkonu súdneho rozhodnutia. Tvrdí, že od posledného rozhodovania o návrhu otca na úpravu styku nenastala žiadna podstatná zmena pomerov. Otec vo svojich návrhoch uviedol, že maloletých nevidel päť rokov, nemal s nimi žiaden kontakt, o deťoch nemá žiadne informácie. Naposledy sa styk s deťmi realizoval v roku 2014 v Centre sociálnych služieb Anima v Liptovskom Mikuláši pod dohľadom psychológov. Podľa správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10. 12. 2018 o prešetrení pomerov v rodine, sa maloleté deti pri rozhovore vyjadrili, že sa s otcom stretávať nechcú. Ako dôvody uviedli, že im otec v minulosti ubližoval, zbil ich. Rovnako si neželajú, aby otec za nimi chodil do školy. Na pojednávaní konanom dňa 15. 1. 2019 sa kolízny opatrovník vyjadril, že deti majú právo, aby sa na ich výchove, starostlivosti, výžive podieľali obidvaja rodičia. Toto právo detí je však zo strany otca odopierané. Stanovisko maloletých k akémukoľvek kontaktu s otcom je naďalej odmietavé. Deti sa tiež odmietli zúčastniť súdneho pojednávania, ako dôvod uvádzali skúsenosti z minulosti. Zo správy kolízneho opatrovníka zo dňa 13. 2. 2019 vyplýva, že matka sa s deťmi rozprávala o návrhu otca. Maloletí aj naďalej odmietajú akýkoľvek kontakt s otcom. Sú z celej situácie vystresovaní, čím viac sa táto situácia rozoberá, tým to má na deti väčšie negatívne dôsledky. Maloletý R. uviedol, že sa vôbec nechce stretávať s otcom, na otázku prečo otca odmieta, uviedol: „Stále nám robil zle v detstve, on nás bil. Teraz cez vianočné prázdniny, keď sme sa vonku hrali, stavali sme si iglu, tak tam prišiel a strašil nás.“ Na otázku, ako ich strašil, odpovedá: „Vykrikoval niečo, a nie také, že by sa nám chcel prihovoriť, veľmi som sa zľakol, bál som sa.“ K tomuto tvrdeniu sa prikláňal aj mladší brat N.. Ďalej maloletý R. uviedol: „Tiež sa stalo, že keď mamina odišla z domu, tak nejaký ujo tu bol a svietil nám baterkou do domu, tiež sme sa veľmi báli, myslím si, že to bol otec. Ja si chcem aj zmeniť meno, aby som nebol H. alebo R., nechcem mať také isté meno ako on.“ Na otázku, prečo si tak želá, uvádza: „Keď sme neboli v škole a on nás tam hľadal, tak niečo kričal po chodbe, deti to počuli a rozprávali mi to.“

21. V súvislosti s rozhodovaním o neodkladnom opatrení v konaní o starostlivosti o maloleté deti súd uvádza, že zmyslom právnej úpravy neodkladného opatrenia je ochrana práv detí v prípade konkrétneho

ohrozenia. Vzhľadom na vyjadrenia otca, súd nemal vo veci osvedčené žiadne skutočnosti, ktoré by nasvedčovali tomu, že záujem maloletých detí alebo samotní maloletí sú vážne ohrození. Z jeho návrhu nevyplýva, že by nastala taká zmena skutočností, ktorá by v danom prípade odôvodňovala nariadenie neodkladného opatrenia vo veci úpravy styku otca s maloletými, preto súd v súlade s § 328 ods. 1 CSP návrh otca v celom rozsahu zamietol, prihliadajúc pritom najmä na pretrvávajúce odmietavé stanovisko detí. Súd dospel k záveru, že do rozhodnutia vo veci samej je v záujme stabilizácie maloletých detí potrebné ponechať doterajší stav, teda styk otca s deťmi dočasne neupravovať. Maloleté deti však majú právo na zachovanie svojho vzťahu k rodičom, a súd dbá na to, aby bolo rešpektované právo dieťaťa na výchovu a starostlivosť zo strany obidvoch rodičov a na udržiavanie pravidelného, rovnocenného a rovnoprávneho osobného styku s rodičmi. Na posúdenie skutočností uvedených v návrhoch rodičov bude potrebné vykonať rozsiahlejšie dokazovanie a následne po vyhodnotení všetkých dôkazov súd rozhodne vo veci samej v súlade so záujmami maloletých detí. Aj napriek tomu, že otec prejavuje záujem o styk s maloletými deťmi, súd má za to, že za daných okolností, najmä vzhľadom na súčasné jednoznačne odmietavé stanovisko maloletých synov, taktiež s poukazom na vážnosť argumentov detí, týkajúcich sa ich verbalizovaných traumatizujúcich zážitkov s otcom, sa v danom štádiu primárne javí byť potrebné odborné usmernenie obidvoch rodičov i maloletých detí, najmä vo forme psychologického poradenstva, a to za ich aktívnej účasti a snahy rodičov o nápravu narušených vzťahov v rodine, s cieľom dosiahnutia zdravého vývoja ich spoločných detí.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia na Okresnom súde Liptovský Mikuláš (písomne v štyroch vyhotoveniach). Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359, § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). (§363 CSP)

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 1, 2 CMP).